

TELJESÍTHETETLENNEK TŰNŐ FELTÉTELEKET TÁMASZTANAK AZ OROSZOK ÉS AZ UKRÁNOK

Messze még a béketárgyalás

Harcias nyilatkozatok láttak napvilágot Kijevben és Moszkvában a két fél közötti esetleges béketárgyalásokról. Az ukránok egyik feltétele, hogy állítsák nemzetközi bíróság elé Oroszországot, eközben az oroszok ragaszkodnak a „demilitarizáláshoz és náciatlanításhoz”.

» ROSTÁS SZABOLCS

Moszkva kizárólag feltételei teljesítése esetén hajlandó tárgyalni a békéről – üzentte Szergej Lavrov orosz külügyminiszter ukrán hivatali kollegája felvetésére. Dmitro Kuleba az AP amerikai hírgyűnétségnek hétfőn adott interjújában közölte, az ukrán kormány arra törekszik, hogy jövő év február végéig csúcstalálkozót rendezzenek a békéről, lehetőleg az ENSZ-ben António Guterres főtitkár közvetítésével. Az ukrán diplomácia vezetője úgy fogalmazott, Ukrajna mindent megtesz azért, hogy megnyerje az Oroszország ellen vívott háborút 2023-ban. Hozzátette, hogy a diplomácia mindig fontos szerepet játszik. „Minden háború diplomáciai úton ér véget. Minden háború annak eredményeként ér

véget, hogy mi történt a csatamezőn, és mit értek el a tárgyalóasztalnál” – idézte az MTI Kulebát. Hozzátette, hogy Ukrajna szeretné, ha február végén, a háború kezdetének évfordulója környékén létrejöhetne egy csúcstalálkozó. „Az ENSZ lenne a legjobb helyszín erre, mert ez nem arról szól, hogy valamelyik országnak kedvezünk. Ez arról szól, hogy tényleg mindenkit bevonjunk” – mondta Kuleba. Arra a kérdésre, hogy Moszkva meghívást kapna-e erre a csúcstalálkozóra, azt felelte, hogy ehhez először Oroszországot nemzetközi bíróság elé kellene állítani háborús bűncselekmények miatt. „Csak ezen a módon kaphatna meghívást” – szögezte le az ukrán külügyminiszter. Kuleba szavaira reagálva Moszkva azzal vágott vissza, hogy a béketárgyalásokhoz Ukrajnának előbb teljesítenie kell az orosz feltételeket. A TASZSZ orosz hírgyűnétség szerint Szergej Lavrov orosz külügyminiszter tegnap azt mondta, Oroszország céljai Ukrajna „demilitarizálásáról és náciatlanításáról” ismertek Kijev számára. Az orosz diplomácia vezetője hozzátette, ha Ukrajna nem teljesíti Oroszország követeléseit, akkor a kérdést a harctéren fogják eldönteni. Esetleges béketárgyalásokról Vlagyimir Putyin

is beszélt karácsony első napján, amikor úgy vélekedett: a Nyugat meg akarja osztani a történelmi Oroszországot. Az orosz elnök a moszkvai közszolgálati televízióban vasárnap sugárzott interjújában kijelentette: „Oszd meg, és uralkodj. Mindig erre törekedtek, most is ezt próbálják tenni, de a mi célunk más: az orosz nép egyesítése”. Putyin szerint „jó irányba halad” az orosz hadsereg. „Nemzeti érdekeinket, állampolgáraink érdekeit és a népünket védelmezzük” – mondta a 11. hónapjába lépett ukrán orosz invázióról. Ismét bírálta Kijevet és nyugati szövetségeseit, akik szerint „elutasítják a tárgyalásokat”. Ő viszont – mint

mondta – „kész tárgyalni a folyamat valamennyi résztvevőjével az elfogadható eredmények érdekében”. „Mindig is arra törekedtünk, hogy minden nézetkülönbséget békés eszközökkel oldjunk meg, tárgyalások útján” – tette hozzá. Az amerikai Patriot rakétavédelmi rendszer Ukrajnába történő szállításával – amelyről Volodimir Zelenszkij ukrán elnök washingtoni látogatásán született megállapodás – kapcsolatos kérdésre válaszolva az orosz elnök kijelentette, „száz százalékosan” bizonyos abban, hogy az orosz erők megsemmisítik az ukrán hadsereg által amerikai szövetségeseitől hónapok óta kért fegyverzetet.

Putyin azt mondja, kész tárgyalni az „elfogadható eredményekért”

FORRÁS: OROSZ ELNÖKI HIVATAL

Bukarestnek sem tetszik az ukrán kisebbségi törvény

Sajnálatosnak tartja a román külügyminisztérium, hogy az ukrán parlament egy „hiányos, jogszerűtleneket lehetővé tevő, az országban élő nemzeti közösségek igényeit figyelmen kívül hagyó” kisebbségi törvényt fogadott el, ezért felszólítja az ukrán felet, hogy kérjen újabb ajánlást az ügyben a Velencei Bizottságtól, és ültesse is át gyakorlatba az Európa Tanács alkotmányjogi konzultatív testületének javaslatait. Állásfoglalásában a bukaresti külügy felidézte: a nemzeti kisebbségről (közösségekről) szóló törvény

elfogadása az egyik feltétele annak, hogy Ukrajna megkezdhesse a csatlakozási tárgyalásokat az EU-val. Bukarest ismételt támogatásáról biztosította Kijev európai integrációs törekvéseit, és bár megérti igyekezetét, úgy értékeli, a „túlzott sietség” az érintett közösségekkel folytatandó konzultáció rovására ment, holott Bukarest korábban is jelezte, szükség lett volna egy tartalmas párbeszédre az Ukrajnában élő román közösség képviselőivel, még a törvény elfogadása előtt. Bukarest szerint a törvény nem

javítja ki azokat jogszerűtleneket, amelyeket a Velencei Bizottság és a román fél is kifogásolt az oktatási és nyelvtörvényben, nem garantálja megnyugtató módon az anyanyelvű oktatáshoz való jogot, félreértelmezhető nyelvezetet használ a kisebbségi jogok érvényesítését ellenőrző állami hatóságok és kisebbségi szervezetek kompetenciáit illetően. Azt is kifogásolják, hogy a kisebbségi törvény nem elég egyértelmű a közigazgatási nyelvhasználatot illetően, illetve semmilyen előírást nem tartalmaz a bírósági

anyanyelvhasználat tekintetében. Bukarest szerint a törvény további hiányossága, hogy nem tisztázza sem a többnyelvű feliratozásnak, sem a nemzeti kisebbségi szervezetek finanszírozásának kérdését. A jogszabályt bírálta Marcel Ciolacu, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke is, aki felkérte Volodimir Zelenszkij ukrán államfőt: járjon közben a nemzeti kisebbségekről szóló törvény felülvizsgálata érdekében, amely szerint „korlátozza az Ukrajnában élő román gyermekek anyanyelven való tanulási jogát”.

» RÖVIDEN

Bombaciklon sújtja Amerikát
Már legkevesebb 56 halálos áldozata van az Egyesült Államokban az úgynevezett bombaciklonnak. A sarkvidéki vihar miatt százezrek vannak áram nélkül, és több ezer repülőjáratot töröltek. A legsúlyosabb helyzet a New York állambeli Buffalóban van, csak ott 27-en vesztették életüket a természeti katasztrófában. A leghidegebbet Montana államban mérték, ahol mínusz 45 fok volt; az Egyesült Államokban és Kanadában ötven éve nem voltak olyan hóviharok, mint most.

Rengetegen halnak meg balesetben Romániában

Idén január 1-je és november 30-a között 4261 közúti baleset történt Romániában, amelyekben 1481 személy életét veszítette, 3324-en pedig súlyosan megsérültek – közölte az Országos Rendőr-főkapitányság. 2021 azonos időszakához mérten az idei első tizenegy hónapban 4,5 százalékkal, azaz 203-mal kevesebb baleset történt az országban, a halálos áldozatok száma 157-tel (9,6 százalékkal), a súlyos sebesülteké pedig 111-gyel (3,2 százalékkal) csökkent. A legtöbb súlyos balesetet a gyalogosok fegyelmetlensége (az összes baleset 18,4 százaléka), illetve a gyorshajítás (17,3 százalék) idézte elő. A gyorshajítás 739 súlyos balesetet okozott, amelyek 284 halálos áldozattal és 601 súlyos sérülttel jártak.

Áramszünet fenyegeti Európát?

Klaudia Tanner osztrák védelmi miniszter szerint nem az a kérdés, hogy lesz-e áramszünet Európában a télen, hanem az, hogy mikor. A tárcavezető a német Die Weltnek adott interjújában arra figyelmeztetett: az ukrán háború miatt Európának fel kell készülnie az áramszünetekre, ugyanis az áramszolgáltatók is háborús célpontok lehetnek, amennyiben a konfliktus eszkalálódik. A néppárti politikus szerint a lakosság nagy része csak négy napig lenne képes ellátni magát egy hosszabb áramszünet esetén, ezért az államnak kell segítenie egy ilyen rendkívüli helyzetben.

Feloldotta a SRI az 1989-es forradalom ügyiratainak titkosítását

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Feloldotta a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) az 1989-es romániai forradalomra vonatkozó, a kommunista titkosszolgálat, a hírhedt Szekuritáté tisztjeinek akkori szerepével kapcsolatos belső ügyiratainak titkosítását. A szolgálat honlapján immár elérhető 13 kötetnyi dosszié az 1989-es decemberi események kivizsgálására létrehozott, 1991-ben és 1992-ben működő szenátusi különbizottság által már megvizsgált dokumentumokat tartalmazza: a Szekuritáté központi szervei és megyei kirendeltségei által 1989 decemberében

készített iratok, a Szekuritáté által készített fotók, videó- és hangfelvételek jegyzékét, a Szekuritáté 1989 decemberében megsebesült vagy meghalt tisztjeiről szóló kimutatást és a szekus tisztiek 1989. december 15–22-e között teljesített küldetéseinél – a későbbi SRI által összeállított – jegyzőkönyveit.

Eduard Hellvig, a SRI igazgatója leszögezte: nemcsak a kommunizmusnak, hanem az állam megtorló gépezeteként működő, az ország érdekei helyett a kommunista párt védelmét szem előtt tartó Szekuritáténak is jelentős szerepe volt az 1989-es kommunistaellenes tüntetők ellen elkövetett véreng-

zésekben. Hozzátette: áldozatok százainak hozzátartozói és románok milliói várnak ma is arra, hogy megtudják az igazságot az 1989-es véres eseményekről, ezért döntött úgy a hírszerző szolgálat, hogy feloldja az ezzel kapcsolatban rendelkezésre álló dokumentumok titkosítását. Hellvig szerint az SRI ezzel hozzá akar járulni ahhoz, hogy a román állam jogi értelemben is végképp elítélje a kommunizmust. A román hírszerzés a kommunista diktatúra megdöntésének 33. évfordulójára időzítette a forradalommal kapcsolatos iratok közzétételét. Az MTI emlékeztet: Románia több mint három évtized-

del a történelmi fordulat után sem szolgáltatott igazságot a forradalom sebesültjeinek és a halálos áldozatok hozzátartozóinak, annak ellenére, hogy emiatt az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) is elmarasztalta. A katonai ügyészség idén augusztusban ismét vádat emelt az 1989-es forradalom ügyében Ion Iliescu volt államfő és több magas rangú egykori román katonai vezető ellen, miután a korábban benyújtott vádiratot a legfelsőbb bíróság szabálytalanságok miatt visszaküldte az ügyészséghez. A 92 éves volt elnököt és két, még életben lévő feltételezett bűntársát emberiesség elleni bűncse-

lekményekkel, 862 ember halálát és 2150 ember sebesülését okozó katonai diverzió megszervezésével vádolják. Az ügyészek szerint 1989 decemberében, Nicolae Ceaușescu kommunista diktátor elűzése után az állam politikai és katonai vezetését a Ion Iliescu vezette Nemzeti Megmentési Front Tanácsa (CFSN) ragadta magához, amely hatalmának legitimálása érdekében rémhírkeltéssel provokált ki fegyveres összetűzéseket. A 12 kötetre rúgó, 3280 lapot tartalmazó vádirat szerint 1989. december 22. (a diktátor menekülési kísérlete) és december 30. között mintegy 12 millió 600 ezer töltényt lőttek ki Romániában.